

**UCHWAŁA NR XLIII/294/2018
RADY MIASTA BARTOSZYCE**

z dnia 8 lutego 2018 r.

w sprawie uchwalenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018 – 2021”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z póź.zm.) oraz art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 328 z póź.zm.), Rada Miasta Bartoszyce uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018 - 2021”, opracowany przez Wodociągowo - Ciepłowniczą Spółkę z o.o. „COWIK” w Bartoszytach, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bartoszyce.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Miasta

Leonard Boiwko

Załącznik do uchwały
Nr XLIII/294/2018
Rady Miasta Bartoszyce
Z dnia 8 lutego 2018 r.

**Wodociągowo-Ciepłownicza Sp. z o.o. „COWIK”
w Bartoszycach
ul. Limanowskiego 1; 11-200 Bartoszyce
ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI**

**WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI
URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH
I URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH
NA LATA 2018 - 2021**

BARTOSZYCE 2017-11-28

INFORMACJE OGÓLNE

Opracowanie planu jest obowiązkiem Spółki określonym w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 328, 1566). Plan stanowi podstawę działalności inwestycyjnej Zakładu Wodociągów i Kanalizacji oraz jest elementem kształtowania taryfy. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych został opracowany zgodnie z wymogami ustawy i obejmuje zagadnienia:

- Planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
- Przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach;
- Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków;
- Nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach;
- Sposoby finansowania planowanych inwestycji.

Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie zezwolenia z dnia 07.11.2002 r., wydanego przez Zarząd Miasta Bartoszyce oraz Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Najważniejszymi aktami prawnymi wpływającymi na działalność Zakładu Wodociągów i Kanalizacji są:

- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 328, 1566);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1121 z późn. zm.) – do 31.12.2017 r.;
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566) - od 01.01.2018 r.;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz.1987 z późn.zm.), oraz rozporządzenia wydane na ich podstawie.

Powyższe akty prawne stawiają wysokie wymagania, w związku z czym ich realizacja wymaga prowadzenia na bieżąco niezbędnych działań inwestycyjnych (w tym modernizacyjnych) i remontowych.

Działania wymienione w Planie mają na celu zabezpieczenie pełnej sprawności potencjału technicznego Zakładu, zapewnienie właściwej jakości usług świadczonych odbiorcom oraz zagwarantowanie dostaw wody i odbioru ścieków dla nowych terenów na obszarze miasta.

PLANOWANY ZAKRES USŁUG WODOCIĄGOWO KANALIZACYJNYCH

1. Pobór wody z ujęć podziemnych, uzdatnianie oraz dystrybucja na potrzeby:
 - gospodarstw domowych,
 - przedsiębiorstw,
 - instytucji,
 - obiektów użyteczności publicznej.
2. Odbiór ścieków do miejskiej kanalizacji sanitarnej, transport rurociągami do oczyszczalni oraz ich oczyszczenie zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodno-prawnym.
3. Prowadzenie działalności remontowo-inwestycyjnej, mającej na celu poprawę niezawodności funkcjonowania urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.
4. Świadczenie usług na rzecz ludności i podmiotów gospodarczych w zakresie:
 - eksploatacji i konserwacji sieci wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - wykonywania przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - inspekcji TV rurociągów sanitarnych i deszczowych,
 - wynajmu sprzętu specjalistycznego (maszyn i urządzeń),

**PRZEDSIĘWZIĘCIA ROZWOJOWO-MODERNIZACYJNE
W POSZCZEGÓLNYCH LATACH**

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany okres realizacji
Urządzenia wodociągowe		
1.	Wykonanie odcinka magistrali wodociągowej \varnothing 400 mm w ul. Korczaka	2018
2.	Wymiana przyłączy wodociągowych w ramach rewitalizacji Starego Miasta	2018
3.	Modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania wody	2018-2020
4.	Wymiana sieci i przyłączy w drogach remontowanych przez Gminę Miejską	2018-2021
5.	Rozbudowa i modernizacja systemu zarządzania siecią wodociągową	2018-2021
6.	Zakupy pojazdów, maszyn i urządzeń	2018-2021
7.	Renowacja studni głębinowych	2021
Urządzenia kanalizacyjne		
1.	Budowa na terenie oczyszczalni ścieków zaplecza technicznego dla sprzętu i pracowników związanych z eksploatacją sieci kanalizacyjnych (wyprowadzenie z terenu ujęcia i stacji uzdatniania wody)	2018
2.	Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków	2018
3.	Przebudowa studni i kolektora z wykonaniem dojazdu do studni – ul. Partyzantów (po ustabilizowaniu skarpy przez władającego terenem)	2018-2019
4.	Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	2018-2020
5.	Wymiana sieci i przyłączy w drogach remontowanych przez Gminę Miejską	2018-2021
6.	Zakupy pojazdów, maszyn i urządzeń	2018-2021
7.	Przebudowa kolektora w ul. Bema na odcinku od obszaru rewitalizacji Starego Miasta do ul. Wybrzeża	2019-2020
8.	Remont kolektora na os. 650-lecia (po uregulowaniu przez Gminę Miejską sprawy własności gruntu i ustabilizowaniu przez nią skarpy)	2019-2020
9.	Zabezpieczenie kolektora ściekowego wzdłuż rzeki Łyny, ul. Bema 33 (po ustabilizowaniu skarpy przez władającego terenem)	2020-2021

**PRZEDSIĘWZIĘCIA RACJONALIZUJĄCE ZUŻYCIĘ WODY ORAZ
WPROWADZANIE ŚCIEKÓW**

Zgodnie z Art. 5.1. Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków „przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody

i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków”. Spółka COWiK będzie realizować wymogi ustawy poprzez działania prowadzące do zapewnienia niezawodności funkcjonowania systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Konieczna jest nie tylko właściwa bieżąca eksploatacja, ale także systematyczne modernizowanie wyeksploatowanej infrastruktury tak, aby poprzez minimalizowanie ryzyka i częstotliwości awarii zapewnić ciągłość dostaw wody i jej odpowiednią jakość oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodnie z obowiązującymi normami i dbałością o środowisko naturalne. Istotną sprawą z punktu widzenia działań mających na celu wprowadzanie zasobooszczędnej gospodarki wodą i energią (zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej zawartymi w Planie ochrony wód Europy) jest ograniczanie wycieków (strat wody) oraz wprowadzanie rozwiązań optymalizujących zużycie energii elektrycznej.

Dotychczasowe działania Spółki oraz plany na najbliższe lata w zakresie:

- **zapewnienia ciągłości dostaw wody:**

W latach 2016-2017 wymieniono sieci wodociągowe w ul. Moniuszki i PCK. Obecnie trwają prace przy wymianie sieci oraz budowie odcinka magistrali wodociągowej w ul. Korczaka. Planowane są kolejne wymiany wyeksploatowanych odcinków sieci w drogach remontowanych przez Gminę Miejską.

Głównym zadaniem w najbliższych latach będzie przebudowa i modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania wody, których realizacja została założona w bieżącym planie. Funkcjonująca infrastruktura jest wyeksploatowana i wymaga gruntownej modernizacji. Unowocześnienia wymaga również sama technologia uzdatniania wody, która musi w pełni sprostać bardzo wysokim wymaganiom stawianym od 2007 roku wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- **ograniczanie wycieków wody:**

Zakład jest zaopatrzony w urządzenia specjalistyczne umożliwiające jak najszybsze lokalizowanie awarii i wycieków oraz ich usuwanie, jednak problemem pozostają trudne do wykrycia mikrowycieki, nie wypływające na powierzchnię ale wchłaniane w grunt. Awarie są usuwane na bieżąco. W uzasadnionych przypadkach wykonywane są wymiany przyłączy lub fragmentów sieci, w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia niepożądanego.

Na bieżąco prowadzony jest także monitoring ilości produkowanej i sprzedawanej wody oraz montowane są bardziej precyzyjne wodomierze o wyższych parametrach. Rozpoczęto

wdrażanie systemu zarządzania siecią wodociągową, opartego o modelowanie hydrauliczne. Umożliwi on zarówno właściwą eksploatację, inwentaryzowanie sieci wodociągowej (zebranie informacji o stanie sanitarno-technicznym i rodzaju materiału z jakiego została wykonana), jak i szybszą oraz bardziej precyzyjną lokalizację awarii czy wycieków wody z sieci. System ten wymaga ciągłego wzbogacania sieci w odpowiednie urządzenia (przepływomierze, zasuwy), rozbudowy systemu informatycznego umożliwiającego pełną automatyzację urządzeń (odbierania i wysyłania danych i poleceń). Umożliwi także łatwiejszy dostęp klientów do informacji dotyczących ich punktu poboru oraz ułatwi i wzbogaci wzajemną komunikację i przekazywanie informacji (np. dotyczących awarii, pęknięć itp.). Będzie on także pomocny we wdrażaniu w Spółce systemu zarządzania ryzykiem, obecnie zalecanego dyrektywami europejskimi a przyszłości obowiązkowego w zaopatrzeniu w wodę do spożycia. Rozbudowa systemu w najbliższych latach będzie wymagała nakładów zarówno ze strony Spółki jak i pozyskania ich ze środków zewnętrznych (np. dotacje unijne)

- **optymalizowanie funkcjonowania systemu odprowadzania ścieków:**

Głównym źródłem dodatkowych kosztów eksploatacji sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków są dopływy tzw. wód przypadkowych (wody opadowe, roztopowe, drenażowe). Obecnie trwają prace przy rewitalizacji obszaru Starego Miasta, w wyniku których nastąpi rozdzielenie sieci deszczowej i sanitarnej na tym terenie.

Również w ramach inwestycji prowadzonych przez Spółkę są odłączane od sieci kanalizacji sanitarnej włączenia wód opadowych i gruntowych. Wymieniane sieci są wykonane z materiałów zapewniających szczelność, co eliminuje infiltrację wód gruntowych.

Sieć kanalizacyjna jest na bieżąco kontrolowana przez pracowników Zakładu. W razie konieczności dokonywane są inspekcje sieci za pomocą kamery, w celu zlokalizowania potencjalnych zagrożeń lub uszkodzeń sieci. Wykryte uszkodzenia są na bieżąco naprawiane przez Zakład. W szczególnych przypadkach naprawy zlecane są wyspecjalizowanym firmom. W roku 2016 wykonano naprawę metodą bezwykopową za pomocą „rękawa” odcinka sieci w ul. Paderewskiego.

Wymieniono również sieci i wyremontowano studnie w ul. Wańkowicza oraz PCK. Trwają prace przy wymianie sieci w ul. Korczaka. Planowane są kolejne wymiany wyeksploatowanych odcinków sieci w drogach remontowanych przez Gminę Miejską.

Zakład dysponuje urządzeniem do wytwarzania dymu umożliwiającym wykrywanie podłączeń do sieci przyłączy wód nie będących ściekami.

W najbliższych latach prowadzone będą dalsze działania mające na celu rozdzielanie kanalizacji od wód opadowych, poprawę szczelności i zmniejszenie awaryjności, mające na celu zbilansowanie wody sprzedawanej klientom i odbieranych od nich ścieków oraz poprawę dbałości o środowisko naturalne (przeciwdziałanie zanieczyszczeniom wód gruntowych i powierzchniowych na terenie miasta).

- **zapewnienie skutecznego oczyszczania ścieków:**

Warunkiem odbioru ścieków jest możliwość ich oczyszczania. Miejska Oczyszczalnia Ścieków została wybudowana ponad 20 lat temu i w tym czasie Spółka prowadziła niezbędne działania inwestycyjne i modernizacyjne w celu zapewnienia prawidłowej eksploatacji. Obecnie obiekt pilnie wymaga przebudowy ciągu osadowego. W najbliższych latach konieczne będzie przeprowadzenie audytu stanu technicznego wszystkich urządzeń a następnie gruntownej modernizacji oczyszczalni, aby mogła służyć mieszkańcom przez następne 20-30 lat.

**NAKLADY INWESTYCYJNE W POSZCZEGÓLNYCH LATACH
(SZACUNKOWE W TYS. ZŁ)**

Rok	2018	2019	2020	2021
Budowa magistrali wodociągowej w ul. Korczaka	250			
Wymiana przyłączy wodociągowych w ramach rewitalizacji Starego Miasta	100			
Budowa na terenie oczyszczalni ścieków zaplecza technicznego dla sprzętu i pracowników związanych z eksploatacją sieci kanalizacyjnych (wyprowadzenie z terenu ujęcia i stacji uzdatniania wody)	500			
Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków *	750			
Przebudowa studni i kolektora z wykonaniem dojazdu do studni – ul. Partyzantów (po ustabilizowaniu skarpy przez władającego terenem)	50	500		
Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	50	500	500	
Modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania wody *	500	1950	1950	
Rozbudowa i modernizacja systemu zarządzania siecią wodociągową	100	100	100	100
Wymiana sieci i przyłączy wod-kan w drogach remontowanych przez Gminę Miejską	500	300	300	300
Zakupy pojazdów, maszyn i urządzeń	150	100	100	100
Przebudowa kolektora w ul. Bema na odcinku od obszaru rewitalizacji Starego Miasta do ul. Wybrzeża		50	500	
Remont kolektora na os. 650-lecia (po uregulowaniu przez Gminę Miejską sprawy własności gruntu i ustabilizowaniu przez nią skarpy)		250	250	
Zabezpieczenie kolektora ściekowego wzdłuż rzeki Łyny, ul. Bema 33 (po ustabilizowaniu skarpy przez władającego terenem)			50	500
Renowacja studni głębinowych				1000
RAZEM	2950	3750	3750	2000
* INWESTYCJE Z PLANOWANYM DOFINANSOWANIEM				
	wkład własny		śr. zewnętrzne	
Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków	250		700	
Modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania wody	500		3900	

SPOSÓB FINANSOWANIA PLANOWANYCH INWESTYCJI

Źródłem finansowania planowanych inwestycji będą środki własne Spółki oraz środki zewnętrzne w formie dotacji i pożyczek.

Na dzień dzisiejszy Spółka uzyskała zapewnienie dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 – 2020, na wykonanie instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków w wysokości 516 910,57 zł.

Obecnie trwają przygotowania do uzyskania preferencyjnego kredytu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na modernizację ujęcia i stacji uzdatniania wody w wysokości 3 888 375,87 zł.

W kolejnych latach Spółka będzie podejmować starania o pozyskanie środków na inne inwestycje. Możliwość ich pozyskania będzie jednak uzależniona od rodzaju programów pomocowych oraz kwot przeznaczonych w ich ramach do wykorzystania. W chwili obecnej większość środków kierowana jest na poprawę gospodarki energetycznej i ściekowej a brak jest jakichkolwiek konkursów związanych z poprawą infrastruktury wodociągowej.

INWESTYCJE OKREŚLONE W PERSPEKTYWIE ROZWOJU MIASTA – ZAPROJEKTOWANIE I WYKONANIE MAGISTRALI WODOCIĄGOWEJ OD UL. WARSZAWSKIEJ DO UL. GDAŃSKIEJ

W opracowaniach określających wieloletnie perspektywy i plany rozwoju miasta Bartoszyce, wskazano konieczność wykonania magistrali wodociągowej od ulicy Warszawskiej w kierunku Szpitala Powiatowego, poprzez most w ciągu ul. Poniatowskiego i osiedle 650-lecia. Rolą magistrali będzie poprawa zaopatrzenia w wodę osiedli mieszkaniowych położonych za rzeką Łyną. W perspektywie rozwoju miasta w kierunku północnym, umożliwi ona zaopatrzenie w wodę terenów przyłączonych do miasta w ostatnich latach.

W najbliższych latach planowana jest budowa nowego mostu i związana z tym przebudowa ulic Poniatowskiego i Korczaka. W związku z tym wskazane jest, w ramach wykonywanych inwestycji, zaprojektowanie i wykonanie odcinka magistrali od ulicy Warszawskiej do osiedla 650-lecia oraz w przyszłości połączenie jej z siecią wodociągową w ul. Gdańskiej.

Zapis w planie ma na celu wskazanie możliwości włączenia wykonania odcinka magistrali do planowanych i koordynowanych przez Gminę inwestycji, co wyeliminuje w przyszłości konieczność ponownego prowadzenie prac budowlanych w obszarze ulic Poniatowskiego i Korczaka oraz przeprowadzenia magistrali przez rzekę.

SPOSÓB FINANSOWANIA INWESTYCJI OKREŚLONEJ W PERSPEKTYWIE ROZWOJU MIASTA

Finansowanie i wykonanie przedmiotowej inwestycji nie wchodzi w zakres działalności Spółki. W związku z tym na etapie niniejszego planu niemożliwe jest wskazanie przez Spółkę sposobu jej finansowania oraz określenie szczegółowego zakresu i czasu wykonania. Wszelkie decyzje w tym zakresie będą wymagały szczegółowych ustaleń pomiędzy zainteresowanymi i zaangażowanymi podmiotami.

INWESTYCJE WYMAGAJACE WSPÓLDZIAŁANIA WŁADAJACYCH TERENAMI NA KTÓRYCH ZLOKALIZOWANE SĄ URZĄDZENIA KANALIZACYJNE

Ze względu na istniejący na terenie miasta grawitacyjny system kanalizacji sanitarnej oraz rzekę Łynę dzielącą miasto na dwa obszary, niektóre odcinki sieci zostały wykonane na terenie skarp tworzących dolinę rzeki. Skarpy przed wykonaniem inwestycji nie zostały właściwie zabezpieczone, co powoduje ich osuwanie się i niszczenie istniejących urządzeń kanalizacyjnych. Spółka nie miała bezpośredniego wpływu na ostateczne decyzje podejmowane przez Gminę Miejską Bartoszyce i nie może ponosić kosztów zabezpieczania skarp na których zostały zlokalizowane inwestycje prowadzone przez Gminę.

Największe zagrożenia występują na terenie os. 650-lecia i przy studniach kanalizacyjnych na wylocie rurociągów z os. „Działki”(ul. Partyzantów). Mniejszym zagrożeniem, ale wymagającym również ustabilizowania skarpy w perspektywie najbliższych lat jest odcinek kolektora w okolicach ul. Bema 33.

Kolektor wzdłuż rzeki Łyny przebiegający przez os. 650-lecia i wzdłuż ul. Bema został wykonany na początku lat 80-tych XX wieku. Kanalizacja na os. „Działki” była oddawana do użytku w latach 2006-2007.

Naprawy i remonty urządzeń kanalizacyjnych należą do zadań Spółki. W omawianych przypadkach naprawa urządzeń musi być poprzedzona ustabilizowaniem skarp, których osuwanie jest bezpośrednią przyczyną problemów. Spółka nie będąc właścicielem terenu nie może finansować prac związanych ze stabilizacją skarp. W związku z tym zachodzi konieczność ustalenia zasad koordynowania i współfinansowania tych zadań przez Gminę Miejską.

Dodatkowym problemem przypadku os. 650-lecia jest fakt, że kolektor przebiega przez teren prywatny, w związku z czym niezbędne są takie działania ze strony Gminy, w wyniku których będzie możliwe prowadzenie przez Spółkę prac na tym obszarze.